

College voor Toetsen en Examens

CHINESE TAAL EN CULTUUR ELEMENTAIR VWO

VAKINFORMATIE STAATSEXAMEN 2022

Versie: 1 april 2021

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Inhoud

1 Algemene opmerkingen	4
2 Examenprogramma	4
3 College-examen	5
3.1 Schriftelijk examen	5
3.2 Mondeling examen	5
4 Berekening eindcijfer	7
Bijlage 1 Beschrijving examenstof	8
Bijlage 2 Presentatie	10
Bijlage 3 Literaturoffsier	11
Bijlage 4 Voorblad	13
Bijlage 5 Keuzelijst	14

1 Algemene opmerkingen

- Een staatsexamen bestaat voor de meeste vakken uit een centraal examen (identiek aan dat voor de reguliere scholen) en een college-examen.
- Het staatsexamen Chinese taal en cultuur elementair vwo heeft alleen een college-examen dat bestaat uit twee onderdelen: een schriftelijk examen (paragraaf 3.1) en een mondeling¹ examen (paragraaf 3.2).
- Voor het examen Chinees is gekozen voor het Mandarijn (Putonghua), met gebruikmaking van het vereenvoudigde karakterschrift (Jiantizi) en de standaard transcriptiewijze (Hanyu Pinyin). Het gebruik van het traditionele Chinese schrift (Fantizi) is toegestaan.
- Je moet je literatuur dossier op papier, in tweevoud, vóór 1 april 2022, opsturen naar DUO (zie Bijlage 4).
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor het examen staat op de site van DUO onder 'Oefenen voor het staatsexamen vo'.
- In het document 'Toegestane hulpmiddelen' (op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf naar het examen moet meenemen.

2 Examenprogramma

Het examenprogramma is verdeeld in domeinen en subdomeinen. De beschrijving van de (sub)domeinen en het vereiste niveau staan in [Bijlage 1](#).

In onderstaande tabel geven de kruisjes (x) aan in welk examen de (sub)domeinen getoetst kunnen worden.

Chinese taal en cultuur elementair vwo		college-examen	
		schriftelijk examen	mondeling examen
<i>domeinen</i>			
A. leesvaardigheid		x	
B. kijk- en luistervaardigheid			x
C. gespreksvaardigheid	gesprekken voeren		x
	spreken		x
D. schrijfvaardigheid	digitaal	x	
	op papier	x	
E. Chinese cultuur en literatuur			x

¹ zie *Filmpjes mondeling staatsexamen* op de site van DUO onder staatsexamen vo, In het kort, College-examen

3 College-examen

3.1 Schriftelijk examen

Het schriftelijk examen betreft leesvaardigheid en schrijfvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Dit examen zal gedeeltelijk met behulp van een computer (met usb poort) worden afgenomen, die je zelf moet meebrengen.

Schrijfvaardigheid

Schrijfvaardigheid bestaat uit twee onderdelen: digitaal op de zelf meegenomen laptop met usb poort en op papier. Je krijgt een usb stick om het examen in te leveren. Deze twee onderdelen van schrijfvaardigheid duren samen 75 minuten. Je mag zelf de tijdsduur indelen van de schrijfvaardigheidstoetsen. Let op: het eerste onderdeel móét digitaal gemaakt worden en het tweede onderdeel móét op papier gemaakt worden. Je mag er dus niet voor kiezen om alle opgaven digitaal te doen of alle opgaven op papier.

Voorbeelden van opdrachten zijn: een informele e-mail, een advertentie, een verslag van een gebeurtenis, een berichtje aan een collega.

Bij de beoordeling van de schrijfofdracht wordt erop gelet of de tekst inhoudelijk aan de opdracht voldoet en qua grammatica, spelling, conventies en interpunctie correct is. Bovendien wordt gelet op het aantal karakters.

Leesvaardigheid

Het onderdeel leesvaardigheid duurt 75 minuten. Je krijgt teksten te lezen waarover je vragen moet beantwoorden. Er zijn meerkeuzevragen en open vragen. Beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven.

opdracht	schrijven van teksten, digitaal en op papier	beantwoorden van vragen over teksten
tijdsduur	75 minuten	75 minuten
deelcijfer	a	

3.2 Mondeling examen

Het mondeling examen betreft kijk- en luistervaardigheid, spreek- en gespreksvaardigheid en cultuur (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Dit examen bestaat uit drie onderdelen: een presentatie, een gesprek over een casus en een gesprek over de Chinese cultuur.

Vorbereiding casus

Voorafgaand aan het mondeling examen krijg je 20 minuten tijd om je gesprek voor te bereiden aan de hand van de casus (bestaande uit vier situatiebeschrijvingen en/of afbeeldingen) die je in het voorbereidingslokaal ontvangt.

Presentatie

Het examen start met jouw presentatie in het Chinees over een thuis voorbereid onderwerp. Je maakt hierbij gebruik van een poster. In [Bijlage 2](#) staat uitgebreide informatie over de presentatie.

Gesprek naar aanleiding van de casus

Daarna volgt een gesprek in het Chinees over de casus die bestudeerd is in de voorbereidingstijd. Kennis van land en samenleving kan hierbij ter sprake komen. Er wordt van je verwacht dat je de gestelde vragen begrijpt, daarop reageert en actief deelneemt aan het gesprek. Het onderdeel luistervaardigheid wordt beoordeeld tijdens het gesprek.

Bespreking cultuur en literatuur

Jouw kennis van de Chinese cultuur wordt getoetst aan de hand van je ingestuurde literatuuressay. In [Bijlage 3](#) staan de voorwaarden waaraan dit literatuuressay moet voldoen. Bij dit deel van het examen mag je kiezen of je het in het Chinees of in het Nederlands wilt doen. De vragen die gesteld worden over de gelezen werken kunnen betrekking hebben op:

- auteur en periode waarin deze leeft/leefde
- genre
- Chinese geschiedenis in relatie tot het gelezen werk
- culturele begrippen in relatie tot het gelezen werk
- titel (eventueel ondertitel), motto, thema, plaats van handeling, tijd en ruimte en personages in het literaire werk
- leeservaringen: je moet beargumenteerd verslag kunnen uitbrengen van je mening, gevoelens en ideeën over de gelezen werken

	voor aanvang van het mondeling examen	mondeling examen		
opdracht	bestuderen van de casus in het voorbereidingslokaal	presentatie	gesprek naar aanleiding van de casus	bespreking cultuur en literatuur
taal		Chinees	Chinees	Chinees of Nederlands
tijdsduur	20 minuten	ca. 5 minuten	ca. 10 minuten	ca. 10 minuten
		totaal 25 minuten		
deelcijfer		b		c

4 Berekening eindcijfer

examenonderdeel	weging	cijfer per onderdeel (afgerond op één decimaal)	eindcijfer (afgerond op een geheel getal)
college-examen			
- deelcijfer a	0,5		$0,5a+0,3b+0,2c$
- deelcijfer b	0,3		
- deelcijfer c	0,2		

Bijlage 1 Beschrijving examenstof

Domein A: Leesvaardigheid

Bij het lezen van een tekst in het Chinees kun je:

- aangeven wat voor een tekst het is;
- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- verbanden tussen teksten of tekstdelen aangeven en conclusies trekken;
- details begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen.

Domein B: Kijk- en luistervaardigheid

Tijdens een gesprek in het Chinees kun je:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om je gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van je gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van het gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de woorden van je gesprekspartner gebruiken in jouw reacties;
- kennis van land en samenleving gebruiken om je gesprekspartner te begrijpen.

Domein C: Gespreksvaardigheid

Gesprekken voeren

Tijdens een gesprek in het Chinees kun je:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten, en argumenten formuleren;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om het gesprek gaande te houden;
- je taalgebruik, toon en houding aanpassen aan je gesprekspartner en het doel van de communicatie;
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die je niet kent.

Spreken (presentatie)

Je kunt mondeling in het Chinees:

- informatie die je verzameld hebt, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten verwoorden.

Domein D: Schrijfvaardigheid

Je kunt schriftelijk in het Chinees:

- adequaat communiceren met anderen;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten formuleren;
- informatie gebruiken uit gegeven bronnen.

Domein E: Chinese cultuur en literatuur

Chinese Cultuur

- Je kunt (door middel van voorbeelden) een overzicht geven van uiteenlopende Chinese cultuuruitingen;
- Je kunt beargumenteerd verslag uitbrengen van jouw ervaringen met enkele Chinese cultuuruitingen.

Literaire ontwikkeling

- Je kunt een gesprek voeren over jouw leeservaringen aan de hand van literaire werken geschreven in het Chinees. Je kunt uitleggen wat jouw ideeën zijn over een werk en je mening geven.
- Je kunt vertellen over de auteur, het genre, de inhoud, de structuur, de titel, het motto, het thema, de personages, de plaats en tijd van handeling.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof staat op:

- slo.nl, handreiking

Vereist niveau taalbeheersing Chinees elementair vwo:

Domein A leesvaardigheid:	A1
Domein B kijk- en luistervaardigheid:	A1
Domein C spreek- en gespreksvaardigheid:	A1
Domein D schrijfvaardigheid (op papier):	A1
Domein D schrijfvaardigheid (digitaal):	A1

Beschrijving niveaus: Europees Referentie Kader, erk.nl

Bijlage 2 Presentatie

Het mondeling examen begint met jouw (poster)presentatie. Je houdt een presentatie in het Chinees. Na afloop kan de examinerator enkele vragen over jouw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen zal circa 5 minuten duren.

Onderwerp: Je bent vrij in je keuze, maar het onderwerp moet wel een directe relatie hebben met het Chinese taalgebied. Let erop dat de diepgang van het onderwerp overeenkomt met het niveau waarop je het examen aflegt: vwo elementair.

Poster: minimaal A3-formaat

Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 trefwoorden).
Je mag geen powerpointpresentatie gebruiken.*

Presentatie: Je houdt de presentatie aan de hand van de poster. Je mag geen aantekeningen gebruiken; de poster is voldoende steun.

Beoordeling: De presentatie wordt beoordeeld op thema en niveau, opbouw (introdunctie, hoofdelementen, argumentatie, afsluiting), taalgebruik (grammaticale correctheid, woordenschat, uitspraak), de beantwoording van eventuele vragen en algemene presentatievaardigheden.

* Er is een uitzondering voor vso-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één afbeelding (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster.
Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te faciliteren.

Bijlage 3 Literaturo dossier

SAMENSTELLEN LITERATURO DOSSIER

keuze	uit de keuzelijst (Bijlage 5) met boeken waaruit verplicht gekozen moet worden	niet toegestaan zijn: scholieren- of studentenuitgaven
aantal	drie boeken	
taal	Nederlands, Engels of Chinees	
variatie	<ul style="list-style-type: none"> • één titel per auteur per genre • boeken uit verschillende periodes 	Ook al zijn de boeken op de keuzelijst van min of meer recente datum, inhoudelijk komen ze uit verschillende periodes uit de Chinese geschiedenis.

Op je lijst vermeld je per gelezen boek:

- de schrijver
- de titel
- het jaar van eerste publicatie
- het aantal bladzijden

De boeken dienen in chronologische volgorde te worden vermeld. Ga hierbij uit van het eerste jaar van publicatie.

Je maakt per gelezen boek een samenvatting van minimaal 10 tot maximaal 16 regels in het Nederlands of Chinees.

Gebruik het voorblad van Bijlage 4 voor het noteren van jouw gegevens. Hierop vermeld je ook het onderwerp van je presentatie.

Neem voor jezelf de lijst en de samenvattingen mee naar het examen.

OPSTUREN LITERATURO DOSSIER

Je stuurt **op papier in tweevoud** vóór 1 april 2022:

- het voorblad
- de lijst met gelezen boeken
- de samenvattingen van de boeken

naar:

DUO staatsexamens vo
Postbus 30158
9700 LK Groningen

Neem contact op met **DUO** als je na drie weken nog geen ontvangstbevestiging hebt ontvangen.

Kandidaten die geen literatuu dossier hebben opgestuurd, worden voor dit vak niet opgeroepen voor het mondeling examen.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor reguliere staatsexamenkandidaten. Kandidaten uit het vso sturen het literatuu dossier niet op, maar hebben het wel op school klaarliggen, uiterlijk op 1 april.

Je mag na het opsturen van het literatuu dossier één werk vervangen door een ander werk. Dit kan alleen op voorwaarde dat je het gewijzigde literatuu dossier op de dag van het examen uiterlijk om 9.30 uur in tweevoud inlevert bij het secretariaat.

Wie geen gewijzigd literatuu dossier inlevert, wordt geëxamineerd aan de hand van het literatuu dossier dat vóór 1 april is opgestuurd.

Bijlage 4 Voorblad

Literatuurdossier

Chinese taal en cultuur (elementair)

staatsexamen vwo

(inzenden vóór 1 april 2022)

Onderwerp presentatie:.....

Persoonsgegevens

Voornaam en achternaam:.....

Examen Dienst (ED)-nummer:.....

Bijlage 5 Keuzelijst

De boeken in de tabel hieronder zijn een garantie voor een lijst met voldoende literair gehalte. Je bent verplicht eruit te kiezen.

Schrijver (achternaam, voornaam)	Titel	Eerste jaar van publicatie	Voor het laatst mogelijk in examenjaar
Bi, Feiyu	De drie Zusters	2013	2022
Chang, Jung	Wilde Zwanen	1991	
Chun, Sue	Beijing doll	2002	
Dai, Sijie	Balzac and the little Chinese seamstress	2000	
Han, Han	Mijn generatie	2013	
Hong, Liu	Droomkruid	2006	2022
Hong, Ying	De pauw huilt	2008	
Lao, She	De riksja renner	1945	
Li, Cunxin	Mao's last dancer	2003	
Li, Yiyun	Een heel leven later: verhalen	2009	2022
Ma, Yan	Dagboek van een Chinees meisje	2003	2022
Mi, Ai	Onder de meidoorn	2007	
Mian, Mian	Candy	2003	2022
Min, Anchee	De laatste keizerin	2007	
Min, Anchee	Keizerin Orchidee	2004	
Min, Anchee	Wilde Gember	2002	
Mo, Yan	Kikkers	2009	
Mo, Yan	Het rode korenveld	1987	
Mo, Yan	Veranderingen	2002	2022
Qian, Zhongshu	Belegerde vesting	1947	2022
Su, Tong	Hartenvrouw	2013	
Su, Tong	Mijn leven als keizer	1992	
Su, Tong	Rijst	1992	2022
Su, Tong	Wives and concubines	1990	
Tan, Amy	De dochter van de heelmeester	2001	
Tan, Amy	The joy luck club	1989	
Tan, Amy	The kitchen god's wife	1991	
Wang, Lulu	Het lelietheater	1997	
Wei, Hui	Shanghai baby	1999	2022

